

Instalace systému XOOPS -

Napsal/a: Žirafka

Datum zveřejnění: : 5. 06. 2010 v 22:00

Článek, který si právě chystáte přečíst, si můžete přečíst díky tomu, že na jednom počítači v Internetu běží serverový program a redakční systém. A tento redakční systém se jmenuje Xoops. To podivné slovo „Xoops“ je zkratka z anglických slov „eXtensible Object-Oriented Portal System“, což v doslovném překladu znamená „Rozšiřitelný, objektově orientovaný portálový systém“. Co to přesně znamená, se dá vyčíst z dokumentace, v tento okamžik to není úplně důležité. Důležité je to, že se jedná o redakční systém a my s jeho pomocí chceme psát články, nabízet soubory a dělat spoustu dalších, užitečných, věcí.

Jelikož se jedná o systém, je potřeba jej před použitím nainstalovat. A právě tuto instalaci si dneska popíšeme krok za krokem.

Úplný začátek

Pokud se tedy rozhodneme Xoops použít, nebo alespoň vyzkoušet, je nutné jej nejprve stáhnout. To je nejlépe udělat z oficiálních stránek www.xoops.org. Jen je potřeba počítat s tím, že instalační archiv má cca 7MB a tak může stahování chvíli trvat (ačkoli v době ADSL to pro většinu lidí už není problém). Instalační soubory však obsahují pouze anglické jazykové soubory. Pokud chceme použít angličtinu, můžeme rovnou začít. Pokud chceme použít jazyk jiný, musíme si jej stáhnout. To lze rovněž na oficiálních stránkách, případně na národních stránkách. No a nebo přímo zde na Žirafovinách 😊

Instalační archiv je nutné rozbalit a potom už můžeme začít. Nutným předpokladem je fungující server s podporou PHP a MySQL. Předpokládám, že toto vše již máte hotové a nastavené. A nebo použijete nějaký webhosting, ať již placený, nebo „free“. Podrobnosti zde nemůžeme řešit, protože kolik hostingů, tolik variant nastavení serveru.

V archivu najdete tyto adresáře a soubory:

- docs - adresář s originální dokumentací
- extras - obsahuje alternativní funkce (pro pokročilé uživatele)
- htdocs - vlastní redakční systém
- upgrade - aktualizací soubory, pokud chcete provést jen aktualizaci starší verze
- checksum.md5 - data pro kontrolní skript
- checksum.php - kontrolní skript pro provedení prvotní kontroly
- release_notes.txt - poznámky k této verzi (anglicky)

Nyní je potřeba na server přepokopírovat obsah adresáře „htdocs“ a pak oba soubory „checksum.md5“ a „checksum.php“. Jak se to provede, záleží na tom, jestli provádíme instalaci na lokálním počítači, nebo na vzdáleném. Takže nám pomůže buď souborový manažer, nebo FTP klient. Nahrávání na server, obzvláště na vzdálený, bude chvíli trvat, protože souborů je několik tisíc a zabírají na disku cca 17 MB.

Když jsou soubory na serveru, můžeme konečně začít. Tak tedy hurá na to:

Příprava instalace a přidání češtiny

Rozbalte stažený archiv s jazykovými soubory a adresáře, které obsahuje, překopírujte do stejného adresáře, jako vlastní systém. Pravděpodobně budeme upozorněni na fakt, že tyto adresáře již existují. Odsouhlasíme jejich „přepsání“ a počkáme na dokončení. Nic se totiž nepřepíše, jen se do existujících adresářů přidají další podadresáře. A ty právě obsahují jazykové soubory našeho jazyka (češtiny).

Obr. 1 – Kopírování jazykových souborů.

Instalace XOOPSu

Krok první: Kontrola přenesených souborů

Spusťte svůj oblíbený browser a zadejte adresu

<http://www.muweb.cz/checksum.php>

Chvilku se nebude zdánlivě nic dít, ale potom by se měla zobrazit takováto hláška:

Obr.2 – výsledek kontroly souborů

Pokud tomu tak je, máme jistotu, že všechny soubory jsou na svých místech, neporušené a při dalších krocích bude méně problémů. Nyní je vhodné soubory „checksum.md5“ a „checksum.php“ ze serveru odstranit. Důvodem je bezpečnost systému.

Krok druhý: Spuštění instalace

Do adresního řádku browser zadejte adresu

<http://www.muweb.cz>

a můžeme opravdu začít s vlastní instalací.

Obr. 3 – výběr jazyka

První krok je vždy v angličtině. Systém se nás ptá, jaký že chceme použít jazyk. V příkladu jsou dostupné jazyky dva: Čeština a Angličtina. Mohou být i další, to záleží na tom, jaké jazyky jsme k instalaci přidali.

Zvolíme tedy češtinu a klikneme na tlačítko „Next“.

Krok třetí: Uvítání instalačního programu

Obr. 4 – základní informace o systému

Uvítací stránka je již v našem jazyku, můžeme si zde opět přečíst, jaký systém se chystáme instalovat a jaké má požadavky. Také je zde důležitá informace o tom, že je potřeba dovolit zpracování JavaScriptu a použití Cookies.

Pokud máme vše tak, jak systém chce, klikneme na tlačítko „Následující“.

Krok čtvrtý: Kontrola serveru

Obr. 5 – kontrola serveru, PHP a MySQL

Tato část překontroluje skutečné nastavení serveru a jeho dalších částí. Důležité je, aby bylo splněno to, co je označeno „Požadavky“. Věci v části „Doporučená rozšíření“ nejsou pro chod systému nezbytná, ale jsou velmi vhodná.

Pokud je vše v pořádku, opět klikneme na tlačítko „Následující“.

Krok pátý: Nastavení cest

Obr. 6 – nastavení cest k adresářům

Jednou z nejdůležitějších věcí je mít správně nastavené cesty k systémovým adresářům. Pokud toto nastavení nebude v pořádku, tak systém zaručeně nebude fungovat. Zelené „fajfky“ vedle políček nás však informují o tom, že máme vše v pořádku.

Pokud instalace probíhá správně, doplní si instalátor cesty sám a nám je dá pouze odsouhlasit. Jestli nemáme pádný důvod, není potřeba cesty zatím měnit.

Krok šestý: Výběr a připojení databázového serveru

Obr. 7 – nastavení databázového serveru

Xoops si ukládá téměř všechna data do databáze, z toho důvodu k ní musí mít přístup. V této části proto systému sdělíme přihlašovací údaje k našemu databázovému serveru.

Databázový server: jméno našeho serveru, téměř jistě to bude „localhost“

Uživatelské jméno: přístupové jméno k databázovému serveru, buď jej víme, nebo nám jej prozradí administrátor serveru

Heslo: heslo k databázovému serveru, platí pro něj to samé, jako pro jméno

Na obrázku je vidět uživatelské jméno „root“, které je ze všech jmen nejméně vhodné. U svého serveru si zvolíme jméno podle své vůle, u serveru webhostingu zadáme ty údaje, které nám poskytovatel poskytne.

Vypadá to, že si lze typ databáze vybrat, ale zatím je dostupná pouze MySQL. Možná že v příštích verzích systému bude možností více.

Úkrok bokem: Náповěda při instalaci

Obr. 8 – náповědné texty

V pravém horním rohu jste si jistě všimli malého obrázku se záchranným kruhem. Kliknutím na něj zobrazíte malou náповědu. To jsou ty červené texty na osmém obrázku. Druhým kliknutím se náповěda opět schová.

Krok sedmý: Připojení vlastní databáze

Obr. 9 – vlastní databáze

V databázovém serveru je uložen různý počet databází. My však potřebujeme jednu pro sebe a svůj nový web.

Jméno databáze: název naší databáze, pokud neexistuje, tak se ji instalační program pokusí vytvořit.

Prefix názvu tabulek: xoops používá mnoho tabulek. Z důvodu bezpečnosti, a také pro možnost chodu více xoopsů se společnou databází, je před názvem každé tabulky nějaký prefix. Můžeme zadat svůj a nebo použít ten, co instalátor navrhuje.

Znaková sada databáze: určuje, v jakém kódování jsou data v databázi uložena. Pokud instalujete nový systém, je velice ale opravdu velice vhodné použít to, které systém navrhuje: UTF-8

Database collation: určuje způsob řazení výsledků v odpovědích databázového serveru. Česky se tomuto nastavení občas říká „porovnávání“ ale to mi připadá poněkud zavádějící. Pro české weby je vhodné nastavit „utf8_czech_ci“ což zaručí české řazení včetně správného řazení znaků s diakritikou.

Krok osmý: Uložení systémových nastavení

Obr. 10 – uložení základních systémových informací

V této části vlastně jen zkontrolujeme, jestli všechno souhlasí s tím, jak jsme si zvolili v předchozích krocích. Pokud vidíme nějakou nesrovnalost, lze se vrátit a volby změnit.

Krok devátý: Vytvoření tabulek v databázi

Obr. 11 – kontrola vytvořených tabulek

V této části vlastně nic nemůžeme ovlivnit, jen se modlit, aby se vše povedlo tak, jak má.

Krok desátý: Administrátorský účet

Obr. 12 – nastavení administrátorského účtu

Každý web potřebuje svého administrátora. Xoops není výjimkou a proto si jej nyní vytvoříme. Je potřeba vyplnit všechna pole. Tento účet má v systému výhradní postavení, nelze jej smazat a je vždy označen jako „1“ 😊

Heslo tohoto účtu by mělo být, pokud lze, silné a bezpečné. Pokud si nevíme rady se silným heslem, máme možnost si jej nechat vytvořit. Je ale pravda, že takové heslo se velice špatně pamatuje, nic méně, je bezpečné.

Krok jedenáctý: Naplnění databáze prvními daty

Obr. 13 – naplnění databáze prvními daty

Nyní opět jen zkontrolujeme, že je vše v pořádku. Veškeré případné chyby systém prozradí i s návodem na jejich nápravu.

Krok dvanáctý: Informace o stránce

Obr. 14 – nastavení informací o stránce

Jméno stránky: Obsah HTML tagu "title"

Slogan: Tento text se zobrazuje v některých vzhledech a v některých modulech.

Klíčová slova: Obsah HTML tagu "keywords"

Popis: Obsah HTML tagu "description"

Autor: Obsah HTML tagu "author"

Copyright: Obsah HTML tagu "copyright"

Všechny tyto informace lze později změnit v administraci, takže pokud se jejich nastavením nechceme nyní zdržovat, tak nemusíme.

Krok třináctý: Skin neboli vzhled

Obr. 15 – výběr prvního vzhledu

Xoops umí používat různé vzhledy, mezi nimi se dá přepínat, takže není problém udělat různé barevné kombinace, různě rozložené texty a podobně. Jeden vzhled ale musí být výchozí a právě ten nyní zvolíme. Později se dá však vybrat jiný.

Krok čtrnáctý: Systémové moduly

Obr. 16 – instalace systémových modulů

Obr. 17 – nainstalované moduly

Samotný systém toho moc neumí, stejně jako operační systém počítače. U operačního systému určují chování počítače programy, u redakčního systému jej určují Moduly. Některé lze nainstalovat hned s instalací systému. Jestli se rozhodnete pro všechny, to nechám na vás, ale „Protector“ rozhodně nezapomeňte přidat, protože chrání web před všemi možnými útoky zlých lidí a jejich systémů.

Krok patnáctý: Dokončení instalace

Obr. 18 – ukončení instalace systému

A konečně tu je konec. Pokud vše proběhlo hladce, je nový Xoops připravený k fungování. Touto obrazovkou se s námi instalátor rozloučí a dá ještě poslední pokyny. Je dobré, je poslechnout.

Kliknutím na tlačítko „Následující“ se již dostaneme na hlavní stránku svého nového webu:

Obr. 19 – úvodní stránka nového webu

Jak je vidět, systém toho opravdu moc neumí, nyní je potřeba přejít do administrace a tam pak udělat vše, co je nutné pro provoz. Čili přidat další moduly, napsat obsah webu, nahrát soubory a tak podobně. O tom si můžeme povědět někdy příště, ale ovládání je dost jednoduché, takže na vše postupně přijdete určitě sami.

Obr. 20– administrační část systému

Bezpečnost XOOPSu

Po vstupu do administrace si určitě všimnete dvou červených rámečků, které jsou úplně dole na stránce. Systém nám říká, že sice funguje, ale není to úplně ono. V této části se podíváme na to, jak zvýšit bezpečnost svého nového webu. Není to úplně nutné, ale je to rozhodně dobré.

Obr. 21 – varování systému

Tak tedy, v adresáři s Xoopsem najdeme dva adresáře „xoops_data“ a „xoops_lib“. Tyto adresáře přeneseme jinam, ideálně do takového adresáře, kam se není možné dostat z webu. Čili mimo adresář, který je v konfiguračních souborech serveru nastavený jako „DocumentRoot“. Úplně ideální je, je ještě přejmenovat.

Na obrázku je vidět struktura mého pokusného webu (Žirafoviny běží na Linuxu a tam je vše trochu jinak):

Obr. 22 – stromová struktura webu

`http_log` – adresář s logy serveru

`public_html` – adresář s Xoopsem, čili „DocumentRoot“, ke všem souborům se lze dostat

`xoops_data` – právě přesunutý adresář a daty (hlavně vyrovnávací paměti)

`xoops_lib` – a druhý přesunutý adresář, obsahuje citlivé soubory systému

Někdy ale není možné adresáře přesunout mimo „DocumentRoot“, pak je lze buď jen přejmenovat a nebo vnořit do nějakého jiného adresáře.

Pokud adresáře přemístíme jinam, přestane web okamžitě fungovat. Proto je potřeba udělat ještě jednu věc. V hlavním adresáři Xoopsu najdete soubor „mainfile.php“ a nastavte atributy tak, aby se do něj dalo zapisovat. Potom jej otevřete v nějakém textovém editoru, který ale nepřidává formátování (Word proto není vhodný, ideální je PsPad nebo „Poznámkový blok“).

Obr. 23 – soubor „mainfile.php“

V souboru pak najdete označenou část a změňte obě cesty tak, aby odpovídali nové skutečnosti. Na obrázcích vidíte konfiguraci mého pokusného serveru, u vašeho to bude, zcela určitě, jinak.

Obr. 24 – upravené cesty

Po uložení souboru bude web opět fungovat tak, jak má. Cíle je téměř dosaženo. Znovu otevřeme administraci. Jenže zjistíme, že se systému opět něco nelíbí:

Obr. 25 – varování systému

Soubor „mainfile.php“ je jeden z nejdůležitějších souborů a je potřeba, aby byl chráněn. Proto je nutné mu nastavit atributy tak, aby se do něj nedalo zapisovat. V systémech Windows se jedná o nastavení „Read only“, v Linuxu „444“.

Pokud jsme tak již neučinili na výzvu instalátoru, tak je dobré smazat adresář „Install“.

Tím je vše hotovo a už se opravdu můžeme pustit do zkoumání a nastavování vlastního webu. Instalace je úplně hotová.

Gratuluji 😊